

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii : Înființare și modernizare exploatații agricole

CODUL Măsurii - M 1/ 2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

1. Descrierea generală a măsurii

Justificare si corelare cu analiza SWOT

Deși teritoriul acoperit de GAL Constanța Sud are potențial agricol, analiza swot indică următoarele adversități în dezvoltarea exploatațiilor agricole locale:

- Nivelul de dotare tehnică insuficientă și neadaptată pentru a asigura efectuarea lucrărilor mecanice în perioadele optime prevăzute de tehnologiile de cultură. Acest aspect este fundamentat în baza înregistrărilor Institutului Național de Statistică, aferente Recensământului General Agricol 2010-2011, potrivit căruia din efectivul total de 5713 exploatații, doar 1650 exploatații folosesc în proprietate mașini și utilaje agricole, precum: tractoare(304buc), motocultoare(17buc), pluguri(272buc), cultivatoare(88buc), combinatoare (115buc), semănătoare (186buc), combine autopropulsate(104buc), motocositoare(37buc). Potrivit statisticilor se constată faptul că marea majoritate a exploatațiilor agricole închiriază utilajele, aspect ce conduce la uzarea excesivă a acestora și la cost suplimentar de producție.

- Teritoriul este afectat de constrângeri naturale semnificative identificate în urma analizării criteriilor climatice, biofizice și geografice.

- Necesitatea implementării de standarde de calitate cu privire la protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor, ca urmare a gestionării eficiente a gunoiului de grajd, prin platforme autorizate de colectare conform legislației în vigoare privind normele de mediu. Gestionarea neconformă a gunoiului de grajd favorizează emisii crescute de amoniac, motiv pentru care este necesar ca toate exploatațiile zootehnice de la nivelul teritoriului GAL să-și implementeze sisteme de colectare autorizate a gunoiului de grajd, cu scopul diminuării poluării în vederea îmbunătățirii calității vieții atât pentru generațiile prezente cât și pentru cele viitoare. Neconcordanțele cu standardele de calitate și siguranță alimentară impuse de UE pot conduce la închiderea unităților agricole și zootehnice. O oportunitate în vederea protejării mediului înconjurător o constituie realizare de investiții la nivelul exploatațiilor agricole pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură.

- Locuri de muncă insuficiente pentru populația activă, marea majoritate a populației active își desfășoară activitatea în sectorul agricol, însă de cele mai multe ori activitatea acestora este ocazională, fiind încadrați ca zilieri.

În baza acestor considerente, se impune în continuare accelerarea restructurării și modernizării exploatațiilor agricole, având în vedere importanța economică, ecologică și socială a acestora, pentru asigurarea dezvoltării unei agriculturi competitive și durabile.

Măsură urmărește sprijinirea investițiilor orientate spre creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg.(UE) nr.1305/2013: i) Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice ale măsurii:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole;
- Introducerea de tehnologii agricole inovative;
- Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare în vigoare

Măsură contribuie la prioritatea P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, și P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr.1305/2013. Măsura corespunde obiectivelor art. 17 - Investiții în active fizice din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013, articolul 5: inovare, prin punctul 2) creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și protecția mediului prin punctul(5) promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M1 este complementară cu M2 - Instalarea tinerilor fermieri, cu M3 - Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole și cu M4 - Investiții în afaceri non-agricole, întrucât beneficiarii direcți/indirecți ai acestora se regăsesc și în celelalte măsuri, fiind respectat astfel criteriul de selecție CS 4.2: privind complementaritatea intervențiilor propuse în SDL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1 este sinergică cu M2 Instalarea tinerilor fermieri deoarece ambele măsuri presupun dezvoltarea sectorului agricol prin introducerea de tehnologii inovative în exploatațiile agricole de pe teritoriul GAL Constanța Sud. Ambele măsuri contribuie la aceeași prioritate de dezvoltare rurală: P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor. Această măsură rezultă dintr-o strategie de tip WT care minimizează slăbiciunile zonei în vederea evitării amenințărilor externe. M1 este încadrată pe domeniul principal 2A, contribuind în același timp la domeniul secundar 5D, utilizând avantajele zonei în vederea diminuării amenințărilor externe, prin îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprijinul acordat prin măsură va contribui la:

- O gestionare mai bună a factorilor de producție locali prin dezvoltarea potențialului teritoriului și promovarea utilizării de echipamente performante și moderne
- Implementarea de tehnologii inovative, precum și consolidarea identității locale prin implicarea în procesul de producție a unor metode și materiale de producție noi fără a afecta calitatea și diversitatea producției agricole.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. Nr. 1407/2013

Beneficiari direcți:

- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi
- Investiții în extinderea /modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoii de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;
- Investiții în extinderea /modernizarea fermelor vegetale, precum și a celor zootehnice
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație;
- Cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;

- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.

Acțiuni neeligibile:

- Achiziția de terenuri și clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturii);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 8.000 SO;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției în cazul modernizării exploatației agricole;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investiția va respecta legislația în vigoare (menționată la capitolul Trimiteri la alte acte legislative) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat pentru exploatațiile care se modernizează.

8. Criterii de selecție

- Principiul dimensiunii exploatației agricole care vizează exploatațiile agricole de dimensiuni mici; (8.000-11.999 SO) și medii (12.000 SO - 29.000 SO)
- Principiul asocierii fermierilor care dețin exploatații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;

- Principiul sectorului prioritar - pentru fermele zootehnice (păsări, porcine, bovine) și pentru fermele vegetale (cereale și cartofi/ plante oleaginoase și proteice/ legume, pepeni și căpșuni);
- Principiul potențialului agricol al zonei
- Principiul investițiilor în îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole;

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, grupuri de producători care desfășoară activități economice generatoare de profit, care necesită sprijin pentru dezvoltare și care pot crea și menține noi locuri de muncă.

Pentru exploatații agricole care se modernizează, intensitatea sprijinului va fi de 90% pentru cheltuielile eligibile din proiect. Valoarea sprijinului nerambursabil va fi cuprins între 5.000 euro și 200.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de exploatații/ întreprinderi sprijinite
- Totalul investițiilor realizate prin proiect